

[Edel Saunte.]

det kan ingen hindre den i, men at den kan tvinge os til at anvende dødsstraf mod vore egne frihedskæmpere, fordi vi selv har indført dødsstraf, det må jeg vende mig imod.

Videre må det efter min mening anføres, at den eventuelle besættelsesmagt i kraft af denne lov kan få international ret til i Danmark at anvende dødsstraf, hvilket den ikke ville have, hvis vi ikke selv havde dødsstrafbestemmelser, og at de pågældende personer, der tilhører besættelsesmagten, vil være straffri, når de anvender dødsstraf. Vi så også, at argumentet om, at vi ikke selv havde dødsstraf i Danmark, var virkningsfuldt, så længe de tyske krigsretter eksisterede, og først blev uden virkning, da Gestapo tog magten. Det må ganske vist erkendes, at det også var i tyskernes interesse iøvrigt at holde sig udenfor at anvende dødsstraf, men som forsvarer i ca. 300 straffelovstillægssager kan jeg sige, at for mig hersker der ingen tvivl om, at i hvert fald overfor tyskerne var det af betydning, at vi ikke havde dødsstraf her i Danmark.

Jeg ved vel, man vil indvende, at næste gang bliver det måske ikke en så relativt lovlydig besættelsesmagt, vi får, men hvem ved det, ingen ved det. Måske vil det om 50 år igen blive tyskerne, der besætter landet.

Til slut vil jeg gerne præcisere, for at der ikke skal opstå misforståelser, at det standpunkt, jeg her tager, ikke indeholder nogen form for kritik af det nugældende straffelovstillæg eller af de dødsstraffe, der er afsagt eller eksekveret efter denne lov. Jeg er ikke principiel modstander af dødsstraf, f. eks. ikke overfor personer, der har anvendt grov tortur mod værgeløse fanger, men jeg tror, det er rigtigere at overveje nødvendigheden af dødsstraf og en dødsstrafbestemmelse efter besættelsen end at gøre det inden og derved skabe mulighed for, at dødsstraf anvendes overfor de personer, som folket på den tid anser for at være sine rette repræsentanter.

A. C. Normann: Som det er blevet fremhævet af det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, er der i det radikale venstres rigsdagsgruppe under vore drøftelser af de foreliggende lovforslag kommet adskillige betænkeligheder til orde, og det gælder ikke alene forslag til lov om dødsstraf, som mit parti ikke kan være med til at gennemføre. Hvad forslaget om dødsstraf angår, nøjes jeg med at henvise til de bemærkninger, mit partis ordfører har gjort såvel

her idag som ved lovkomplekssets første behandling.

Derimod vil jeg gerne knytte et par ord til forslaget om ændringer i den borgerlige straffelov, hvilket forslag nogle af mine partifæller og jeg ikke mener at kunne medvirke til at gennemføre, selvom vi erkender, at mange enkeltheder er blevet forbedret i betydelig grad siden forslagets første behandling. Jeg skal da kort begrunde vor afstandtagen fra lovforslaget, ikke alene på egne vegne, men med tilslutning af følgende af mine partifæller: de ærede medlemmer fru Kirsten Gloerfelt-Tarp, hr. Rager, hr. Skytte og hr. Axel Sørensen. Efter de grundige overvejelser, forslaget har været underkastet i kommissionen, i udvalget og efterhånden også ved adskillige behandlinger i det høje ting, skal jeg nøjes med at understrege de principielle årsager til vor modstand mod forslaget og i denne omgang se bort fra de detailbestemmelser, som vi nærer betænkeligheder ved.

Jeg vil gerne som lægmand fremhæve følgende hovedsynspunkter, der har været bestemmende for vor holdning. Jeg mener, at lovens nødvendighed er omtvistelig, og at den i alt fald ikke er så stor, at den kan opveje risikoen for, at dens bestemmelser anvendes mod dem, den skulle yde beskyttelse. Denne risiko opstår i tilfælde af, at der under en besættelse af dansk landområde etableres en regering, der proklameres som lovlige, selvom den opretholdes af en besættelsesmagt, som befolkningen iøvrigt anser for at være fjendtlig magt. I den forbindelse kan de fortolkningsmuligheder, loven har, og som den næsten ikke kan renses for, blive skæbnesvangre. Skulle en Quislingregering blive etableret, kan man vanskeligt afvise en frygt for, at den ved misbrug af lovens bestemmelser vil søge at give sine lovstridige handlinger et legalt skær. Dette har en særlig alvorlig vægt derved, at forslaget udvider dødsstrafområdet, d. v. s. omfanget og arten af de forbrydelser, der kan medføre dødsstraf. Vi har fundet, at man ikke bør lette en besættelsesmagts adgang til at anvende dødsstraf mod den del af befolkningen, som forbliver loyal mod fædrelandet.

Jeg må her væрге mig imod den eventuelle indvending, at allerede overtrædelse af de hidtil gældende straffelove kan medføre dødsstraf, og at ingen dog af den grund har betvivlet deres nødvendighed. Vor holdning til lovforslaget er bl. a. bestemt af, at vi ved vor modstand mod visse af lovens